

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnia huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

CXVII [i. e. CXVIII]. Impedianturne, an Dirimantur Matrimonia per Crimen & Disparitatem Cultus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

A D IV. Vxor repetit, quod habet proprium: sponsa verò nondum possedit.

Q V A E S T I O C X V I I I .

Impediantur, an Dirimantur Matrimonia per Crimen, & Disparitatem cultus?

LUTHERVS in Capt. Babyl. Melanch. in Loci. &c. carpunt Ecclesiam, quod adulterium cum homicidio ponant esse impedimentum diri mens matrimonii subsecutum. Quia David, 2. Reg. 11. duxit Bersabam post adulterium & homicidium.

A V R O R. Qui aliam adulterat, postea cum ea contrahens, habet impedimentum, dirimens contractū matrī. Item, qui viuo compare sibi spōdet matrimonium. Item qui coniugem alterius occidit, vt alteri nubat. Quia sic sanxierunt Concilia, & Papæ.

D I C O A D David: Quia hoc impedimentum est de solo iure Ecclesiastico, non diuino: ideo non impedit contractum, dirimens contractū matrī. Item, qui viuo compare sibi spōdet matrimonium. Item qui coniugem alterius occidit, vt alteri nubat. Quia sic sanxierunt Concilia, & Papæ.

I I . LUTHERVS. ibid. Cultus disparitatem negat dirimere aut impedire matrimonium fidelis cum infideli seu non baptizato, seu baptizato. Quia Deus id non prohibuit. Igitur h. n. S. Monica nupsit infidele. Melanchthon in Loci ait, bono id animo ab Ecclesia prohibitum; sed velle minus rigide obseruari.

A V R O R. I. Fideli cum infideli aut heretico cōtrahere nō licet. 1. Sic Scriptura in Antichristo p. 3. q. 46. 2. Sic Concil. Chalcedonēse, an. 541. Agathense anno 506. &c. 3. Sic Patres, Tertull. Amb. August. 4. Ratio. Quia id multa affert in cōmoda, vt periculū apostata: at Eccl. 3. Qui amat periculū, peribit in illo: discordia, scandalum, prolis eductio mala. &c.

I I . Cōtractum tamen tale nō est irritum iure vlo Dei, naturæ, aut Ecclesiae. Nam, et si 1. Cor. 7. permittatur discessio fidelis, ab infideli nolēte conuerti; tamen cōtrahere nō prohibetur cum tali inspe-

conuersio. I. Quia id nō tollit omnino fidē matrimonij, et si quodam modo impedit. 2. Sic Iacob duxit idololatras, Ioseph Aegyptiā, Moyses Aethiopissam, Esther Asiuerum, Salomon alienigenas, David filiam regis Gessur 2. Reg. 3. Monica infidelem. &c.

III. Idem tale Matrimon. non est etiam impedimentum Dirimens vlo iure Diuino positivo. Nā illa: *Tantum in Dominō;* Et, *Nolite iugū ducere cum infidelibus;* probant solum Matrimon. non esse contrahendum: nō autem, quod sit irritum. Irritatio proinde, 1. Esdr. 9. 10. facta fuit iudicialis, nō naturalis; ideo lex vetusta talia matrimonia cum infidelibus vetabat, facta, nō irritabat. Idē de Cult⁹ disparitate est iudiciū; factū tenet; et si fieri vetetur.

IV. Matrimonium fidelis cum nō baptizato infideli est irritum, ex more Christiano, vim legis obtinēte. Sic n. iam ab 400. annis habitum est in Ecclesia 4. d. 9. Gratian⁹ 28. q. 1. Theologi & Canonista. *Diffensare tamē Papa potest, cūm non sit praeceptum vel diuinum, vel naturale.*

D I C O A D Lutherum & Melachthōnem, &c Exempla legis naturæ, aut Mosaiæ nil præscribunt hac in re Christianis: quia *Vel* nō faciebant in legē naturæ; *Vel* conuertere bantur infideles; *Vel* aperte redarguuntur, vt Salomon; *Vel* ignorantia, & consuetudine prava excusantur.

Q V A E S T I O C X I X .
*Quia Cognatio Impedit, Dirimatur
Matrimonium; & quo Iure.*

I. WICLEFVS 1. Trilogie 20 Cognatio in primo gradus recte olim, non in transuerso prohibet vt fratres & sorores in matrimonio possint licita; teste Th. Wald. tom. 2 de Sacram. c. 134.

II. LUTHERVS in Capt. Babyl. &c. Bucerus in Mat. 19. Solos cognationis gradus, Leuitici exp. 18. expressos, prohiberi, primum & secundum: ceteros, vt confictos, recidiendos.

Zz 3